

[Poul H. Møller]

Mange af vore erhverv kører på pumperne, mange ligger underdrejet og håber på at ride stormen af, men alligevel bukker mange under og må dreje nøglen om.

Regeringen har sammen med forligspartierne bevilget mange penge til vore industrier, hverv såvel som til vort landbrug for at hjælpe dem igennem krisen, og det er forudset, at denne hjælp vil være nødvendig endnu i nogle år.

Når arbejdsministeren herefter i sin redegørelse siger, at tiden nu er inde til, at folketinget drøfter, på hvilket grundlag ønsket om en medejendomsret baseret på en overskudsdeling kan gennemføres, føler jeg mig overbevist om, at tidspunktet ikke er netop lige nu, navnlig når der er tale om en obligatorisk ordning. For netop nu er der mange virksomheder, der absolut ikke giver overskud, og dette vil, når der jo her er tale om en solidarisk ordning, altså med en central fond, bevirke, at det overskud, der kan være på nogle virksomheder, svinder væsentligt ind, når det som i dag skal deles ud på mange virksomheder, der kører med alvorlige underskud.

Jeg vil gerne her anføre, at kristeligt folkeparti selv har et arbejdsprogram, der taler om en frivillig overskudsdeling, og en sådan ordning har man da også gennemført i en del virksomheder. Vi finder det ganske rimeligt, at en virksomhedsejer, der har haft et pænt overskud i et regnskabsår, deler en del af dette overskud med sine medarbejdere. Vi tror – personlig tror jeg også på og har set det i virksomheder – at det medvirker til et godt klima og en større interesse hos medarbejderne i sådanne virksomheder.

Tantieme og bonusordninger er jo ikke noget ukendt; det har virket herhjemme i mange år, men også sådanne ordninger har ganske klart været berørt af hele vor økonomiske krise.

Det er rigtigt, som også anført af arbejdsministeren, at OECD har peget på nødvendigheden af at indføre overskudsdeling som et middel til at opnå forståelse for den nødvendige indkomspolitik, men jeg må så spørge, om vi i realiteten ikke har opgivet at føre indkomspolitik. Når regeringen så taler om oprettelsen af en fælles fond, er vi tilbage, hvor ØD og en central fond toner frem, og så siger kristeligt folkeparti bestemt fra.

Der var jo en lille disput for mellem nogle af partierne om dette med ØD, og jeg har også selv mærket mig overskrifterne i dagens aviser, hvor bl. a. LO har lagt det ud, som om der nu er givet fri bane for indførelse af ØD og central fond. Det har jeg svært ved at forstå, for den frie bane har været lige fri siden det sidste mislykkede forsøg i 1979, og den har været fri hver eneste dag siden da til, at regeringen kunne fremsætte forslag om ØD med centralfonde. At det ikke er sket, tror jeg skyldes, at man har været klar over, at der ikke har været mulighed for at opnå et flertal herfor.

Men i det økonomiske forlig, som netop er indgået, synes jeg, at teksten er så ganske klar, fordi den jo netop taler om, at kristeligt folkeparti og centrum-demokraterne har betinget sig, at om regeringen fremsatte et sådant forslag, kan det ikke komme til at træde i kraft, altså få virkning i den forligsperiode, vi nu er indgået i. Naturligvis kan vi ikke, skønt vi er forligspartier med regeringen, forbyde regeringen at fremsætte et sådant forslag – det er der intet parti her i tinget der kan – men vi har betinget os, at dette ikke kom ud i praksis, så længe vor økonomiske aftale løber, og det synes jeg i og for sig ikke skulle kunne give grund til de helt store misforståelser.

Som jeg nævnte før, så vi klart i december 1979, at regeringen måtte tage dette forslag af bordet – der var ikke flertal for det – og jeg bemærkede også dengang, at alle de mange repræsentanter fra lønmodtagerorganisationer, der mødte frem i arbejdsmarkedsudvalget, alle gav klart udtryk for, at de ikke ønskede ØD med en central fond, men at det for dem alene drejede sig om kroner og ore, der skulle ned i lommen.

Arbejdsministeren henviser til den meget omtalte undersøgelse, der er foretaget af medarbejderne ved Institut for Statskundskab ved Århus Universitet om OD, og mener, at denne undersøgelse viser, at der er bred folkelig interesse for et forslag om obligatorisk deling af overskuddet. Denne konklusion vil jeg nøjes med at kalde mildt overdrevet, hvorimod forfatterne af denne afhandling efter min mening slet ikke har dækning for deres konklusion, der jo går på, at der er et flertal i befolkningen for indførelse af overskudsdeling. F. eks. ses det i bogens tabel I. Det viser, at spørgsmålet om, hvor-